

Aan: Gemeente Castricum
t.a.v.: Anne Beeksmā
Van: Ivo Vossen
Tel: 06-83441251
Kenmerk: NMF-2023-296-IV
Datum: 13 september 2023
Onderwerp: Advies archeologie Puikman 1
WABO-nr: -

Advies archeologisch proces

Administratieve gegevens	
Project	Duinstruweel
Initiatiefnemer	G&S&
Locatie	Puikman 1, Castricum
Oppervlakte plangebied	Ca. 9.500 m ²
Bevoegde overheid	Gemeente Castricum
Processtap	Bestemmingsplanwijziging

Archeologiebeleid
<i>Bestemmingsplan</i> In het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Castricum' (vastgesteld op 08-10-2014) heeft het plangebied de dubbelbestemming Waarde – Archeologie 2. Dit houdt in dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is bij bodemingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 40 cm-mv. <i>Archeologische Verwachtings- en Beleidskaart</i> Categorie 3 (verwachtingszone 1 en 8): onderzoekseis in plangebieden groter dan 100 m² en bodemingreep dieper dan 4 meter +NAP.
Overige opmerkingen
<i>Ingrepen</i> Herontwikkeling ten behoeve van woningbouw. <i>Archeologie</i> Er is in 2019 een bureau- en booronderzoek uitgevoerd. Woolschot, D., van der Kuijl, E.E.A., 2019: <i>Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Archeologie Plangebied Puikman 1 te Castricum, gemeente Castricum</i>. Hamaland rapport 182137.

Eerder advies in/op basis van onderzoeksrapport:

Het conceptrapport en het selectieadvies zijn op 4 april 2019 en 16 mei 2019 beoordeeld door de adviseur van de gemeente, NMF Erfgoedadvies (mw. L. Verniers). De opmerkingen zijn verwerkt in de definitieve versie 2.2 van het rapport. NMF Erfgoedadvies adviseert om het gebied nog niet vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen. Het verkennende booronderzoek is een eerste stap in het archeologisch bodemonderzoek geweest. Op verschillende niveaus zijn interessante lagen aangetroffen. In de omgeving van het plangebied zijn resten uit de (Romeinse) IJzertijd aangetroffen en in het huidige plangebied wordt de kans op sporen uit deze periode reëel geacht.

NMF Erfgoedadvies geeft aan dat het plangebied tot 50 cm-mv vrijgegeven kan worden wegens de bestaande bodemverstoring. Er dient echter vooraf bepaald te worden wat de toekomstige verstoringsdiepte van de funderingen en kabels en leidingen is, alsmede op welke wijze gebruik gemaakt gaat worden van heipalen (aantal en onderlinge afstand).

NMF Erfgoedadvies adviseert daarom een waarderend proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren in het westelijk en middelste deel van het plangebied. Indien hier archeologische resten worden aangetroffen, kan besloten worden dat het proefsleuvenonderzoek richting boorpunt 2 wordt uitgebreid. Deze boring is gestuit wegens funderingsresten. Mogelijk dat onder deze oude funderingsresten nog ongestoorde lagen aanwezig zijn. Bij boring 1 is een bodemverstoring tot 160 cm-mv aangetoond. Alleen indien diepe archeologische resten worden aangetroffen, kan het proefsleuvenonderzoek hier worden uitgebreid.

Er dienen 4 proefsleuven aangelegd te worden van elk 6x20m, waarbij rekening moet worden gehouden met het vertrapt aanleggen van de sleuven waarbij het diepste niveau een breedte heeft van 2 meter, en de inzet van bronbemaling om wateroverlast op een dieper niveau tegen te gaan. De proefsleuven bevinden zich bij boorpunt 1 (NO-ZW), 4 (N-Z), 5 en 6 (NW-ZO). Ter hoogte van boring 6 is het plangebied nu bestraat of geasfalteerd. Dit zal moeten worden verwijderd voor de start van het onderzoek, zodat de proefsleuf kan worden aangelegd. Ter hoogte van boring 5 zijn bosschages aanwezig. Ook deze moeten zijn verwijderd, voordat het proefsleuvenonderzoek kan worden uitgevoerd.

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek dient een Programma van Eisen te worden opgesteld, dat voor de start van het onderzoek is goedgekeurd door de bevoegde overheid.

Advies

Het advies zoals verwoord in het onderzoeksrapport uit 2019 (Woolschot & Van der Kuil 2019) en overgenomen door NMF Erfgoedadvies (zie boven) houdt nog altijd stand: uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) vóór de werkzaamheden (en bij aantreffen van een behoudenswaardige vindplaatsen mogelijk gevolgd door een opgraving). Voorafgaand aan het IVO-P moet een Programma van Eisen worden opgesteld dat aan de bevoegde overheid (gemeente Castricum) ter goedkeuring dient te worden voorgelegd.

Bij voorkeur wordt het IVO-P al in het kader van de bestemmingsplanwijziging uitgevoerd. Met de resultaten ervan kan immers een eventuele dubbelbestemming archeologie gedetailleerder worden ingevuld of mogelijk zelfs of helemaal achterwege worden gelaten.

In een telefonisch contact met de initiatiefnemer gaf deze aan dat dat in dit geval niet wenselijk was. Het is namelijk nog onbekend wanneer een vergunningaanvraag voor de gewenste ontwikkeling aan de orde is.

Een proefsleuvenonderzoek zal daarmee dus pas aan de orde zijn in het geval van een vergunningaanvraag.

Dit betekent dat in het nieuwe bestemmingsplan opnieuw een dubbelbestemming Waarde Archeologie moet worden opgenomen voor het hele plangebied. Daarin zou de verplichting tot het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek al expliciet kunnen worden opgenomen, maar om de bestemmingsplantekst in dit opzicht niet al te gedetailleerd te maken, zou ik adviseren de algemene term archeologisch onderzoek te gebruiken. Bij vergunningaanvraag zal immers het reeds uitgevoerde onderzoek worden betrokken, waarbij we alsnog uitkomen op de verplichting tot het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek.

Omdat de locatie inmiddels nader is onderzocht met een booronderzoek wordt in elk geval wel geadviseerd de ondergrenzen uit het huidige bestemmingsplan als volgt aan te passen: Archeologisch onderzoek bij ingrepen > 100 m² en > 0,5 m dieper dan huidige maaiveld. (daarmee sluit het ook beter aan bij de Beleidskaart, waarin een ondergrens van 100 m² voor dit gebied wordt gehanteerd).